

Obsah

Název výstavy	2
Doprovodný text výstavy	3
Ilustrace Marto Kelbl (modrá)	4
Popisek Marto Kelbl	5
Ilustrace Štěpánka Jislová (lodě)	6
Popisek Štěpánka Jislová	7
Ilustrace David Böhm (zeměkoule)	8
Popisek David Böhm	9
Ilustrace Kateřina Čupová (stan)	10
Popisek Kateřina Čupová	11
Ilustrace Tomáš Kopecký (spravedlivá cesta)	12
Popisek Tomáš Kopecký	13
Ilustrace Lucie Lomová (les)	14
Popisek Lucie Lomová	15
Ilustrace Karel Osoha (astronaut)	16
Popisek Karel Osoha	17
Pracovní list pro děti 5–8 let	18
Návrh doprovodné aktivity	19

DĚTI MAJÍ PRÁVA

Úmluva o právech dítěte
očíma českých ilustrátorů a ilustrátorek

Děti, už jste to slyšely?

Sešli se důležití dospělí, aby sepsali, že děti mají svá práva. **Že nevíte, co jsou práva?** To jsou nároky, které můžeme v naší společnosti uplatňovat všichni bez rozdílu. Když se narodíme, máme všichni lidská práva. Až do dospělosti každého člověka se k nim přidávají zvláštní ohledy a podpora státu pro všechny děti.

Co to přesně znamená? Děti nesmí pracovat. Děti musí chodit do školy nebo se doma vzdělávat. Děti rozhodují o tom, kým chtějí být a co je zajímavé, a mnoho dalšího. **Ale to už přece dávno tak je, říkáte si?** Právě, že to tak dávno není – 20. listopadu 2024 uběhlo teprve 35 let od podepsání Úmluvy o právech dítěte, kde je to všechno sepsáno, aby nikdo nemohl říct, to jsem nevěděl, nebo na to jsem zapomněl. Vedle České republiky s Úmluvou souhlasilo dalších 195 států, což jsou skoro všechny na světě. **A to je velká věc!**

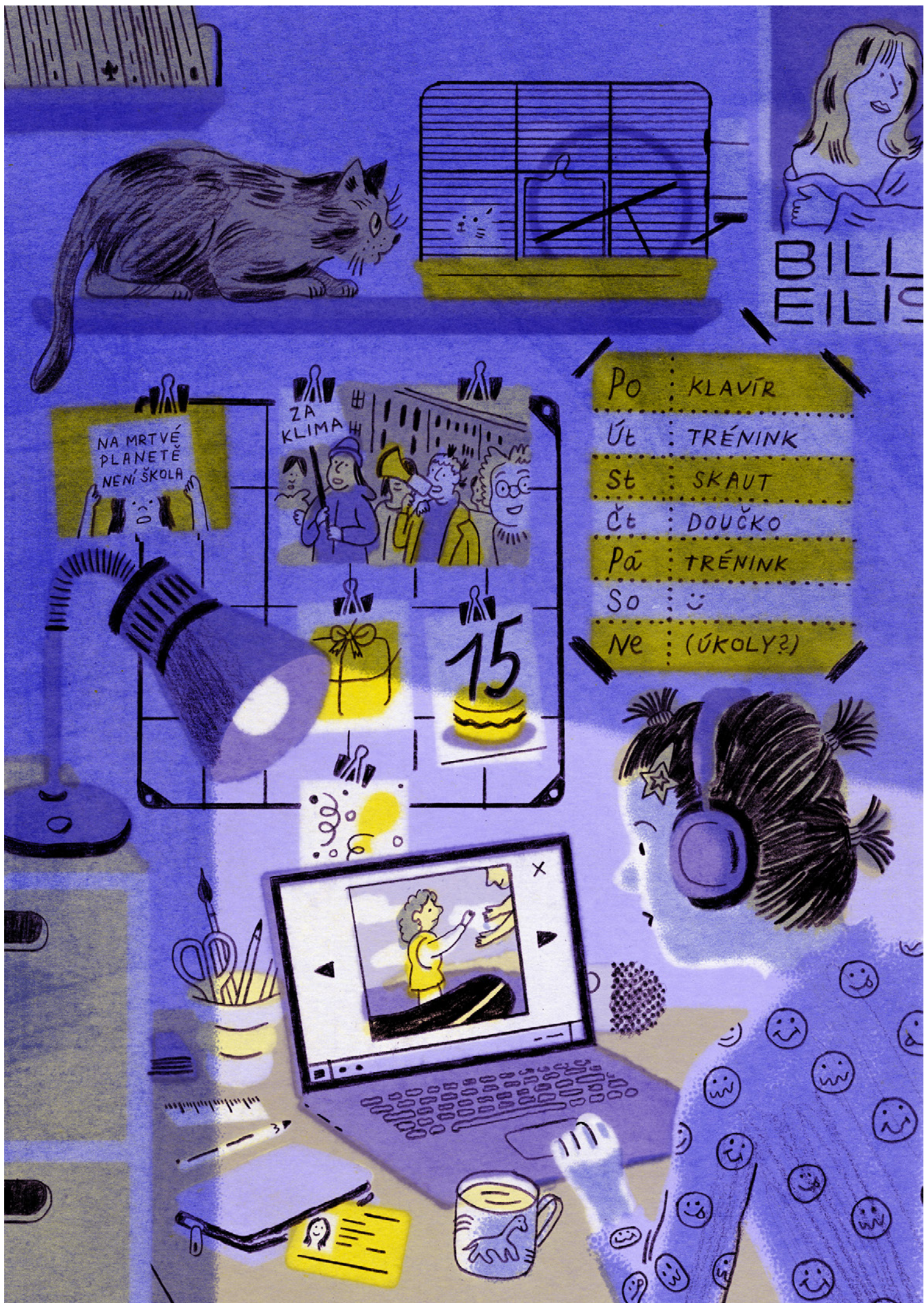
Proto jsme Úmluvě uspořádali speciální narozeninovou oslavu. Požádali jsme sedm ilustrátorů a ilustrátorek, co jinak tvoří knihy pro děti, aby nám Úmluvu nakreslili. **David Böhm, Kateřina Čupová, Štěpánka Jislová, Marto Kelbl, Tomáš Kopecký, Lucie Lomová a Karel Osoha** si práci rozdělili a každý z nich nakreslil část Úmluvy a některá z práv dětí. **Ted' nás zajímá, co si o tom myslíte vy! Prohlédněte si obrázky, povídejte si o právech dětí a povinnostech dospělých, zkuste je nakreslit... Určitě zjistíte, že práva dětí v naší společnosti nenajdete jen na papíře.**



Spolufinancováno
Evropskou unií



PRÁVO NA DĚTSTVÍ



Mít své bezpečné místo

„Do své ilustrace jsem chtěla přenést to, co bychom jako děti měly důvěrně znát – mít své bezpečné místo. Zalíbilo se mi zobrazit ideální dětský pokojík, který si dítě samo vyzdobí, kde se baví a (digitálně) objevuje svět. Takové místo, které přispívá k jeho zdravému vývoji.“

Marto Kelbl (*1996) získala ocenění už za svou studentskou knihu s názvem Tam a zpět v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku. Bodovala také s diplomovou prací They, them v soutěži Národní cena za studentský design a obdržela Zlatou stuhu 2023 za leporelo Není oko jako oko.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.



Mít se na koho spolehnout

„Každé dítě by kolem sebe mělo mít bezpečný kruh, kde se cítí přijímáno. Ten tvoří především dospělí: rodiče, prarodiče, ale i škola a další instituce. Mimo tento chráněný prostor se snad podívá až ve chvíli, kdy se na to cítí připravené. Mít se kam vrátit a mít se na koho spolehnout, to je recept na spokojené dětství.“

Štěpánka Jislová (*1992) tvoří komiksy a ilustruje knihy pro děti i dospělé. Za svůj poslední autorský komiks Srdcovka získala hned tři ceny Muriel, a to za nejlepší scénář, nejlepší knihu a také hlavní cenu České akademie komiksu.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.



Objevování a hraní na prvním místě

„Uprostřed je dítě, které stojí na Zeměkouli (která se na něj kouká) a žongluje se vším co ho zajímá, nad tím jsou obří ruce, které ho chrání od všeho, co by mu mohlo ublížit. Objevování a hraní si jsou nesmírně důležité činnosti a děti by měly mít možnost vyrůstat a zkoumat svět v bezpečném prostředí.“

David Böhm (*1982) je autorem a spoluautorem řady knih pro děti, které posbíraly mnohá domácí i zahraniční ocenění. Za svou poslední autorskou knihu s názvem *Ted'. Než dočteš tuto větu,* narodí se na Zemi 21 dětí získal Zlatou stuhu 2024 za literární část.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.



Stát musí být vždy na straně dětí

„Dospělí a státy se v Úmluvě zavazují děti chránit a stát vždy na jejich straně. A protože jsem jako dítě i jako vedoucí jezdila na tábory, napadlo mě nakreslit tento dokument jako stan, který chrání děti před nepřízní osudu. Sám o sobě by byl chatrnou ochranou, proto je potřeba, aby ho podpořili dospělí.“

Kateřina Čupová (*1992) vytvořila oceňovanou komiksovou adaptaci R.U.R. Karla Čapka, která byla přeložena do angličtiny, francouzštiny i turečtiny. Je autorkou knih pro děti a animovaných filmů. Za svou autorskou knihu Hrnečku, vař! získala v roce 2023 cenu Muriel v kategorii Nejlepší komiks pro děti.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.

SPROCE & STIT

SPRAVEDLIVÁ CESTA



Máš právo na pomoc a ochranu

„Život nám nabízí spoustu rozmanitých dobrodružství. Některá vedou k úspěchu a slávě, jiná ale skrývají nástrahy a nebezpečí. Pro šťastný a spokojený život potřebujeme moci se na této cestě spolehnout jak samy na sebe, tak na své blízké, kteří nás doprovázejí.“

Tomáš Kopecký (*1982) je ilustrátorem řady knih pro děti. Společně se svou manželkou Terezou je autorem komiksu s názvem Naprostá šílenost, za který získali cenu Muriel za scénář. Na některých knihách manželů Kopeckých se autorsky podílely také jejich nezletilé dcery Emma a Zorka.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.



Práva dětí nejsou drobečky. Nikdo je nesezobne,
pokud to nedovolíme.

Světýlka tvých práv nikdy nezhasnou

„Když je nám těžko, v černém lese plném přízraků nemusíme být sami. Vždycky pro nás někdo může rozsvítit světýlka, která nám ukážou cestu ven.“

Lucie Lomová (*1964) je nositelkou tří komiksových cen Muriel a Zlaté stuhy. V roce 2022 byla vyznamenána francouzským Řádem umění a literatury v hodnosti rytíře. Široce oblíbená je její komiksová série o myškách Anče a Pepíkovi, podle které vznikl také animovaný seriál.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.



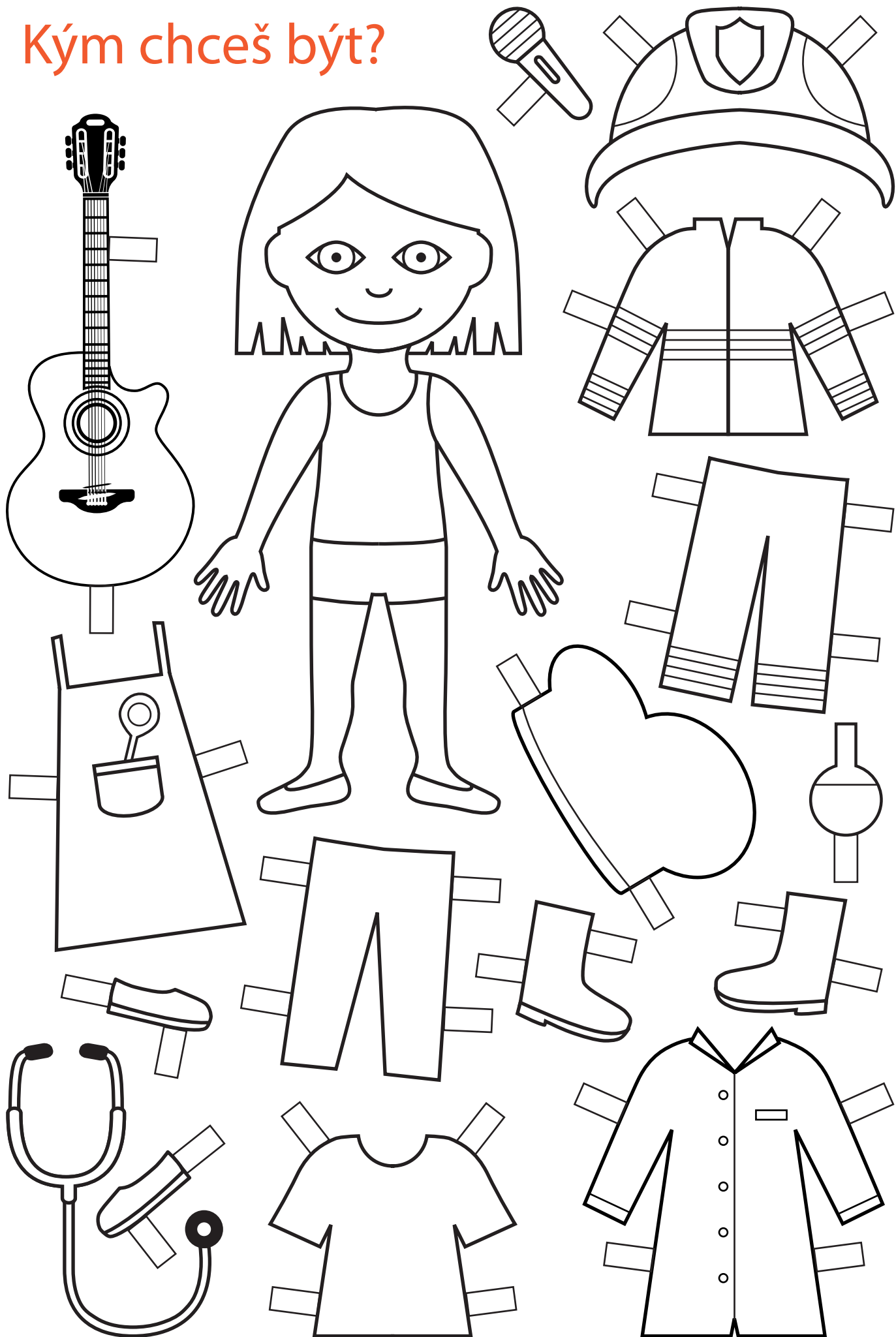
Každé dítě má právo rozvíjet se podle sebe

„Svoji ilustraci jsem pojal jako oslavu svobody dítěte, které se může stát, kým chce, a je v tom rodiči podporováno. To je štěstí, jaké jsem měl v dětství já, a měly by ho mít podle Úmluvy o právech dítěte všechny děti. Proto se na mém obrázku objevuje stále stejné dítě v různých povoláních.“

Karel Osoha (*1991) patří mezi přední domácí komiksové autory. Ilustroval bestsellerovou románovou trilogii Vojtěcha Matochy Prašina, na kterou navázal stejnojmenným komiksem. Získal hned dvě ceny Muriel pro nejlepšího kreslíře.

Dílo bylo vytvořeno v rámci realizace projektu MPSV „Sjednocení přístupu k ohroženým dětem“, který je financovaný z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu.

Kým chceš byť?



Jak přiblížit Úmluvu o právech dítěte nejmenším dětem ve věku 5 až 8 let

Návrh doprovodné aktivity pro vyučující a další pracovníky s dětmi k výstavě
Děti mají práva

1. Vytiskněte ilustrace. **Vysvětlete** dětem, k čemu se vztahují a proč obrázky vznikly. Můžete použít doprovodný text k výstavě nebo pracovat s volně přístupnými zdroji k Úmluvě o právech dítěte.
2. **Najděte** společně ty ilustrace, které se týkají zdravého rozvoje dítěte, tedy podpory koníčků dětí a jejich vzdělání i toho, kým v životě mohou/chtějí být. Pravděpodobně to budou ilustrace: Marto Kelbl, Karla Osohy a Davida Böhma, možná Štěpánky Jislové.
3. **Použijte** pracovní list, který si děti mohou personalizovat nebo místo svého jména vyplnit jakékoli jiné. Postavičku mohou děti také ostříhat; stačí si černým fixem nakreslit linku nového účesu. Nechte děti vystříhnout postavičku i „oblečky“ a atributy jednotlivých povolání.
4. **Povídejte si** o tom, jak to mají samy děti. Jaká povolání se dětem líbí? Co by chtěly v dospělosti dělat? Co je teď nejvíc zajímavá? Sbírání kartiček Pokémonů, navlékání korálků, tanec...? Do jakých povolání lze převést jejich největší koníček? Myslí si, že nějaká profese pro ně není? Proč? apod.
5. **Navrhňte** dětem, ať postavičky nakreslí a vystříhnou vlastní „obleček“ povolání, které se jim nejvíce líbí, nebo které by v dospělosti chtěli dělat.
6. **Uspořádejte** výstavu. K dispozici teď máte: název výstavy, doprovodný text, ilustrace v odpovídajícím rozlišení pro tisk ve formátu A4 a samozřejmě výrobky dětí.
7. Výstavu **zachyťte** na fotografiích nebo videu a vystavte na sociálních sítích instituce, kde vznikla, a označte ji hashtagem #detimajiprava. Pokud s výstavou vyfotíte i děti, určitě respektujte GDPR. Díky hashtagu se o vaší výstavě dozví více lidí včetně nás.